

Czego uczy nas Katechizm, cz-5

Ta część cyklu przybliży nam prawdy wiary odnoszące się do tej fazy naszego życia, która następuje po rozstaniu się z naszym ziemskim ciałem.

KOMUNIA ŚWIĘTYCH

W Symbolu Apostolskim wyznajemy wiarę w „świętych obcowanie”, to znaczy w „komunię świętych”. Pojęcie „komunia świętych” ma dwa znaczenia: „komunia w rzeczach świętych” i „komunia między osobami świętymi”. Komunia w rzeczach świętych oznacza zjednoczenie wszystkich członków Kościoła w wierze, w sakramentach, w sposób szczególny w Eucharystii, w charyzmatkach i innych darach duchowych. U jej podstaw leży miłość, która „nie szuka swego” (1 Kor 13, 5). Komunia między osobami świętymi oznacza wspólnotę między tymi, którzy dzięki łasce zjednoczyli się z Chrystusem. Niektórzy są pielgrzymami na ziemi; inni, którzy odeszli z tego życia, poddawani są oczyszczeniu, wspierani przez nasze modlitwy; inni wreszcie zażywają chwały Bożej i wstawiają się za nami. Wszyscy razem stanowią jedną rodzinę w Chrystusie.

MARYJA – MATKA CHRYSUSA, MATKA KOŚCIOŁA

Maryja Dziewica jest matką Kościoła w porządku łaski, ponieważ wydała na świat Jezusa, Syna Bożego, Głowę Ciała, którym jest Kościół. Jezus umierając na krzyżu oddał Ją jako matkę swojemu uczniowi tymi słowami: „Niewiasto, oto syn Twój” (J 19, 27). Po Wniebowstąpieniu Jezusa Maryja wspierała swoimi modlitwami początki Kościoła. Wzięta do nieba, poprzez swoje wielorakie wstawiennictwa ustawicznie wyjednuje nam dary wiecznego zbawienia. Dlatego do Maryi stosuje się w Kościele w wezwaniach tytuły: Orędowniczki, Wspomożycielki, Pośredniczki. Wierni widzą w Maryi obraz i pierwowzór zmartwychwstania, którego oczekują. Kult oddawany Maryi nie jest kultem uwielbienia (ten przysługuje jedynie Trójcy Przenajświętszej). Wyraża się on w świętach liturgicznych poświęconych Matce Bożej oraz w modlitwie maryjnej, takiej jak różaniec, który jest streszczeniem całej Ewangelii.

WIERZĘ W ODPUSZCZENIE GRZECHÓW

Symbol Apostolski łączy wiarę w odpuszczenie grzechów z wiarą w Ducha Świętego, a także z wiarą w Kościół i w komunie świętych. Chrystus Zmartwychwstały dając Apostołom Ducha Świętego udzielił im swojej Boskiej władzy odpuszczania grzechów: „Weźmijcie Ducha Świętego! Którym odpuścicie grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane” (J 20, 22-23). Chrzest jest pierwszym i podstawowym sakramentem odpuszczenia grzechów. „... Z wodą chrzcielną zostaje bowiem udzielone pełne przebaczenie i nie pozostaje już żadna wina: ani pierworodna, ani inna popełniona później; nie pozostaje już żadna kara do odpokutowania, by zadośćuczynić za grzechy...” (Katechizm Rzymski). „Ponieważ było konieczne, aby Kościół miał moc odpuszczania grzechów także w inny sposób niż przez sakrament chrztu, zostały mu dane <<klucze>> Królestwa niebieskiego, mocą których może przebaczyć każdemu

grzesznikowi żałującemu za grzechy popełnione po chrzcie świętym aż do ostatniego dnia życia” (Katechizm Rzymski). Ochrzczony może być pojednany z Bogiem i Kościołem przez sakrament pokuty. Nie ma takiej winy, nawet najcięższej, której nie mógłby odpuścić Kościół. „Nie ma nikogo tak niegodziwego i winnego, kto nie powinien być pewny przebaczenia, jeśli tylko jego żal jest szczerzy” (Katechizm Rzymski).

WIERZĘ W CIAŁA ZMARTWYCHWSTANIE

Czas jest miarą naszego życia; w jego biegu zmieniamy się i starzejemy. Jak w przypadku wszystkich istot żyjących na ziemi, śmierć jawi się jako normalny koniec życia. Ten aspekt śmierci jest pewnym przynagleniem dla naszego życia; pamięć o naszej śmiertelności służy także jako przypomnienie, że mamy ograniczony czas, by zrealizować nasze życie. W śmierci, będącej „rozdzieleniem duszy i ciała, ciało człowieka ulega zniszczeniu”, podczas gdy jego dusza idzie na spotkanie z Bogiem, chociaż trwa w oczekiwaniu na ponowne zjednoczenie ze swoim ciałem. Bóg w swojej wszechmocy przywróci ostatecznie naszym ciałom niezniszczalne życie, jednocząc je z naszymi duszami mocą Zmartwychwstania Jezusa. To przywrócenie życia naszym ciałom Kościół nazywa „zmartwychwstaniem ciała”. Zmartwychwstaną wszyscy ludzie, którzy umarli: „Ci, którzy pełnili dobre czyny, pójdą na zmartwychwstanie życia: ci, którzy pełnili złe czyny – na zmartwychwstanie potępienia” (J 5, 29). Zmartwychwstanie zmarłych nastąpi „w dniu ostatecznym” (J 6, 39-40. 44. 54; 11, 24); połączone jest ono z powtórным Przyjściem (Paruzją) Chrystusa.

WIERZĘ W ŻYCIE WIECZNE

Chrześcijanin, który łączy własną śmierć ze śmiercią Jezusa, widzi ją jako przyjście do Chrystusa i jako wejście do życia wiecznego. Śmierć kończy życie człowieka jako czas otwarty na przyjęcie lub odrzucenie łaski Bożej ukazanej w Chrystusie. Zaraz po śmierci nastąpi sąd szczegółowy. Na sądzie tym każdy otrzyma wieczną zapłatę stosownie do jego czynów i wiary. Polega ona na wejściu do szczęścia nieba (bezpośrednio lub po odpowiednim oczyszczeniu) albo na bezpośrednim potępieniu na wieki.

Niebo jest stanem najwyższego i ostatecznego szczęścia. Nieba dostąpią ci, którzy umierają w łasce i przyjaźni z Bogiem oraz są doskonale oczyszczeni. Żyć w niebie oznacza być w stałej komunii z Bogiem i z tymi wszystkimi, którzy są w Chrystusie. Tajemnica tej komunii przekracza wszelkie możliwości naszego zrozumienia i wyobrażenia. Pismo święte mówi o niej w obrazach: życie, światło, pokój, ucztę weselną, wino królestwa, dom Ojca, niebieskie Jeruzalem, raj: „To, czego ani oko nie widziało, ani ucho nie słyszało, ani serce człowieka nie zdołało pojąć, jak wielkie rzeczy przygotował Bóg tym, którzy Go miłują” (1 Kor 2, 9). Niebo jest celem ostatecznym i spełnieniem najgłębszych dążeń człowieka.

Ci, którzy umierają w łasce i przyjaźni z Bogiem, ale nie są całkowicie oczyszczeni, chociaż są już pewni swojego zbawienia, przechodzą po śmierci oczyszczenie, by uzyskać świętość konieczną do wejścia do radości nieba. To końcowe oczyszczenie Kościół nazywa czyśćcem. Naukę wiary dotyczącą czyśćca sformułował Kościół przede wszystkim na Soborze Florenckim i

na Soborze Trydenckim. Wierząc w komunie świętych, wierni pielgrzymujący jeszcze na ziemi mogą pomóc duszom w czyścju, ofiarowując za nich modlitwy, w szczególności Ofiarę eucharystyczną, odpusty i dzieła pokutne.

Do piekła idą dusze tych, którzy umierają w stanie grzechu śmiertelnego. Zasadnicza kara piekła polega na wiecznym oddzieleniu od Boga. Stwierdzenia Pisma świętego i nauczanie Kościoła na temat piekła są wezwaniem do odpowiedzialności, z jaką człowiek powinien wykorzystywać swoją wolność ze względu na swoje wieczne przeznaczenie. Bóg nie przeznacza nikogo do piekła, dokonuje się to przez dobrowolne odwrócenie się od Boga poprzez grzech śmiertelny i trwanie w nim do końca życia. W liturgii eucharystycznej Kościół błaga o miłosierdzie Boga: „...zachowaj nas od wiecznego potępienia i dołącz do grona swoich wybranych” (Mszał Rzymski).

Zmartwychwstanie wszystkich zmarłych, „sprawiedliwych i niesprawiedliwych” (Dz 24, 15) poprzedzi Sąd Ostateczny. Nastąpi on podczas chwalebego powrotu Chrystusa. W obliczu Chrystusa, który jest prawdą, zostanie ostatecznie ujawniona prawda o relacji człowieka z Bogiem (por. J 12, 48). Sąd Ostateczny ujawni to, co każdy uczynił dobrego i to, czego zaniechał w czasie swego ziemskiego życia, łącznie z wszystkimi tego konsekwencjami. Sąd Ostateczny nastąpi przy końcu świata: jedynie Bóg zna jego dzień i godzinę. Prawda o Sądzie Ostatecznym wzywa do nawrócenia. Na końcu świata Królestwo Boże osiągnie swoją pełnię. Po sądzie powszechnym sprawiedliwi będą królować na zawsze z Chrystusem, a sam wszechświat będzie odnowiony. Pismo święte nazywa to tajemnicze odnowienie „nowym niebem i nową ziemią” (2 P 3, 13). Będzie to ostateczna realizacja zamysłu Bożego, „aby wszystko na nowo zjednoczyć w Chrystusie jako Głowie: to, co w niebiosach i to, co na ziemi” (Ef 1, 10). W tym nowym świecie, w niebieskim Jeruzalem, Bóg będzie miał swoje mieszkanie pośród ludzi. „I otrze z ich oczu wszelką łzę, a śmierci już odtąd nie będzie” (Ap 21, 4).

AMEN

Wyznanie wiary, tak samo jak ostatnia księga Pisma świętego, jest zakończona hebrajskim słowem „Amen”. W języku hebrajskim *Amen* pochodzi od tego samego rdzenia co słowo „wierzyć”. Wyraża ono trwałość, niezawodność, wierność. Końcowe „Amen” w *Credo* podejmuje i potwierdza jego pierwsze słowo: „wierzę”. Wierzyć, znaczy odpowiadać „Amen” na słowa, obietnice, przykazania Boże, znaczy powierzyć się całkowicie Temu, który jest „Amen” nieskończonej miłości i doskonałej wierności.

*Wybrał i połączył: Stanisław Mazurek
Współpraca: ks. Krzysztof Grzemski*

Niniejszy artykuł zamyka cykl rozważań na temat prawd wiary składających się na Credo i wyłożonych w pierwszej części Katechizmu Kościoła Katolickiego zatytułowanej „Wyznanie wiary”. Następny cykl artykułów będzie omówieniem drugiego rozdziału Katechizmu: „Celebracja misterium chrześcijańskiego”. Jak zaznaczono we Wstępie, ich celem jest zachęcenie Czytelnika do świadomej lektury tego wielkiego dzieła, jakim jest Katechizm.